

DOMSTOL
ADMINISTRASJONEN

UiO : **PluriCourts**
University of Oslo

Domstoladministrasjonen og Pluricourts
inviterer til

Ryssdalseminaret 2016

Domstolenes og dommernes uavhengighet

31.oktober kl. 10.00-17.00

Professorboligen på Universitetet i Oslo

Bakgrunn for seminaret

Ryssdalseminaret er en årlig begivenhet som primært er rettet mot norske dommere, og omhandler ulike temaer innenfor internasjonale domstoler og norsk rett. I år er Domstoladministrasjonen (DA) medarrangør. DA ønsker å få belyst ulike dilemma for domstolene og dommerne knyttet til uavhengighet både på et institusjonelt og et individuelt nivå.

Seminaret ble arrangert første gang i 2014 i forbindelse med markeringen av at det var 100 år siden Rolv Ryssdal ble født. Seminaret hedret Ryssdal og hans rolle i Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMD), og fokuserte samtidig på EMDs betydning for norsk rett. I 2015 var temaet for Ryssdal-seminaret FNs menneskerettslige traktatorganer og betydningen i norsk rett.

Planlagt læringsutbytte

- Konkretisert og reflektert over hva uavhengighet betyr i praksis
- Reflektert rundt dilemmaer når rettsikkerheten er under press
- Økt innsikt i forhold til hva som skjer internasjonalt

Målgruppe

- Dommere/sentrale tillitsvalgte/ DA
- Politikere
- Akademikere

Seminarleder

Cecilie Østensen Berglund, lagmann i Borgarting lagmannsrett

Program

- 09.30 – 10.00   **Registrering og kaffe**
- 10.00 – 10.30   **Åpning av konferansen**
Sven Marius Urke, direktør i Domstoladministrasjonen
Geir Ulfstein, direktør i PluriCourts
- Domstolens og dommernes uavhengighet, hvorfor og hva slags?*
Andreas Føllesdal, visedirektør i PluriCourts
- 10.30 – 11.00   **Internasjonale perspektiver på uavhengighet**
Dilemmas and challenges in a global perspective
David Kosar, assistant professor ved Masaryk universitet, Brno, Tsjekia
- 11.00-11.15   **Kaffepause**
- 11.15-12.00   **Internasjonale perspektiver (fortsetter)**
Uavhengighet under press?
Jan Helgesen, Venezia-kommisjonen og Universitetet i Oslo
- Europeiske dommeres syn på egen uavhengighet*
Wiggo Storhaug Larssen, lagdommer Gulating lagmannsrett og nestleder i Den norske Dommerforening
- 12.00-13.00   **Lunsj**
- 13.00-15.00   **Den institusjonelle uavhengigheten**
Finansiering av domstolene i et uavhengighetsperspektiv
Sven Marius Urke, direktør i Domstoladministrasjonen
- Drøfting og kort pause**
- Seg selv nok? Forholdet til andre statsmakter*
Nils Asbjørn Engstad, lagdommer og leder i Utmarksdomstolen, President i CCJE (the Consultative Council of European Judges)
- Kaffepause**
- 15.00- 15.30   **Uavhengighet sett fra dommerens perspektiv**
Kjendisdommer eller rettens anonyme tjener?
Ina Strømstad, avdelingsleder og tingrettsdommer i Oslo tingrett, medlem av dommerforeningens mediegruppe
- Er domstollederen en trussel mot dommernes uavhengighet?*
Kristel Heyerdahl, lagdommer i Borgarting lagmannsrett

15.30- 16.30

Paneldebatt

Hva nå?

Debatten ledes av Anine Kierulf, postdoktor ved Norsk senter for menneskerettigheter

Deltagere:

Astri Aas- Hansen, advokat

Ingjerd Thune, leder i Den norske dommerforening

Geir Engebretsen, sorenskriver, Oslo tingrett

Morten Ruud, spesialrådgiver i Justis- og beredskapsdepartementet og forsker ved PluriCourts

Avslutning